

VAN DER LANS

Kostenbewusteloos

Stel dat u uw badkamer wilt laten verbouwen. Alles eruit en alles weer nieuw erin. Als u net zo handig bent als ik, dan doet u dat niet zelf, maar belt u een aannemer. Zo iemand komt dan langs, drinkt eerst uw koffie op, praat over koetjes en kalfjes, en tijdens dit gekeuvel geeft u al aan wat de bedoeling is. Wilt u gouden kranen of iets eenvoudigers, een één- of tweepersoonsligbad, een douche of een Turks stoombad. Daarna verplaatst u zich samen naar de badkamer. De aannemer kijkt eens rond, meet wat, klopt eens op deuren en gromt wat binnensmonds. Tenslotte houdt u het niet meer en stelt u de prangende vraag; "En wat denkt u, hoeveel gaat het ongeveer kosten?" De aannemer zal nog enkele seconden grommen, wat nadenken en zal dan met een schatting komen. Deze schatting is voor u belangrijk, omdat u dit bedrag kunt vergelijken met de schattingen van andere aannemers. Hetzelfde geldt als ik mijn auto naar de garage moet brengen, omdat er bijvoorbeeld een onderdeel van de motor vervangen moet worden. Ook deze specialist zal een schatting kunnen geven. Dit geldt uiteraard voor veel specialisten die werk moeten verrichten waar kosten voor gemaakt moeten worden.

Bij al deze beroepen geven mensen schattingen van hoeveel iets gaat kosten. Zij zijn kostenbewust. Ze schatten op basis van jarenlange ervaring. Het zal (hopelijk) niet de eerste badkamer zijn die de aannemer verbouwt. Wij verwachten ook van deze specialisten dat ze kunnen schatten. Stelt u zich eens voor dat zo'n aannemer zegt geen idee te hebben. Ik denk niet dat hij veel opdrachten zal krijgen. In de wereld van datawarehousing is dit niet het geval. In de afgelopen lezingen die ik gegeven heb, heb ik diverse malen aan BI-specialisten gevraagd hoe duur een datamart ongeveer is. Tot nu toe heeft nog niemand deze vraag kunnen beantwoorden. Iedereen verschuilt zich achter dat er teveel variabelen zijn. Hoeveel gegevens worden er opgeslagen, hoe vaak moet de datamart ververst worden, hoeveel gebruikers zijn er, hoeveel processoren zitten er in de machine, welke database server gaan we gebruiken? Maar als ik op deze vragen een antwoord geef, dan nog weten ze het niet. BI-specialisten zijn niet erg kostenbewust. We zouden ze zelfs kunnen betitelen als *kostenbewusteloos*. Toch is dit een belangrijk aspect. In veel projecten wordt de beslissing genomen om rapporten niet op het centrale datawarehouse te draaien, maar op een datamart. Het doorslag-

gevende argument is dan meestal performance. "Als we die complexe rapporten op het datawarehouse draaien, dan wordt het zo traag." Dus wat doen we, we bouwen weer een datamart. In feite wordt er dan op slechts één argument besloten: performance. Maar wat gaan we daar uiteindelijk voor betalen? Wat zijn de totale kosten van de datamart over tien jaar? En wat nu als over twee jaar het datawarehouse verplaatst wordt naar een nieuw hardwareplatform, dat zo snel is dat die rapporten wél op het datawarehouse gedraaid hadden kunnen worden. Dan hebben we toch een serieuze investering voor niets gedaan.

Het wordt tijd dat we kostenbewuster worden. Het wordt tijd dat we op basis van enkele variabelen (dus door even op de muren te kloppen en te grommen) toch een ruwe schatting van die kosten kunnen geven.

Waarschijnlijk als we dat gevoel voor kosten krijgen, zullen we ook veel minder vaak beslissen om datamarts te introduceren. Als we een afweging moeten maken, zoals wel of geen datamart, maar ook wel of geen ODS, wel of geen datawarehouse appliance, dan is puur de beslissing nemen op basis van performance niet professioneel. Het gehele plaatje moet duidelijk zijn, dus ook de kosten en dan niet alleen de licentiekosten, maar alles, dus ook het onderhoud voor de komende tien jaar.

Uiteraard vormen de BI-specialisten niet de enige groep in de IT-wereld die niet zo kostenbewust is. We hebben er allemaal last van. En uiteraard geldt het niet alleen voor datamarts. Ik heb dit concept slechts als voorbeeld gebruikt. Zoals u waarschijnlijk niet ontgaat, is er een economische crisis ontstaan. En net als de vorige crisis wordt deze in de IT-wereld ook gevoeld. Wat we van de vorige crisis kunnen leren, is dat als de crisis voorbij is de IT-wereld dan weer een slag zakelijker wordt. We gaan dan meer op de kosten letten. Het is dan ook eenvoudig te voorspellen dat als we over één of twee jaar uit deze dip zijn, en de markt weer gaat aantrekken, dat er dan van ons verwacht wordt dat we kostenbewuster moeten zijn.

Daarom dit advies: begin maar de prijslijsten van producten uit uw hoofd te leren en uw uitgevoerde projecten te bestuderen. Hoeveel geld is daar eigenlijk uitgegeven? Laten we de stap maken van *kostenbewusteloos* naar *volledig kostenbewust*.

Rick van der Lans is zelfstandig IT-consultant.